

V podpoře obnovitelných zdrojů by Česko mělo být ambicióznější

Text/ Alena Adámková Foto/ Shutterstock

Budoucnost české energetiky spočívá podle ministra životního prostředí Richarda Brabce v kombinaci jádra a obnovitelných zdrojů energie (OZE). „Můžeme se hádat o tom, jestli podíl OZE v roce 2030 bude 20 procent, nebo 24 procent. Je ale nesporné, že se energetický mix mění a měnit se bude. Konec doby uhelné nastává,“ uvedl Brabec na mezinárodní konferenci Solární energie a akumulace v ČR.

Obnovitelné zdroje se prosazují celosvětově. Pravidelný energetický výhled společnosti Bloomberg NEF

Uhlí už není v kurzu a Česko se musí poohlížet po nových zdrojích energie. S rostoucími požadavky v oblasti ochrany klimatu se nabízejí zejména obnovitelné zdroje, jejichž podpora však v tuzemsku podle odborníků pokulhává. Kritizují zejména málo ambiciózní připravovaný klimaticko-energetický plán České republiky do roku 2030.

podle vyjádření jejího zástupce Matthiase Kimmela předpokládá postupnou celosvětovou převahu obnovitelných zdrojů. Kimmel, který má na starosti každoroční přípravu studie, uvedl, že v roce 2050 bude polovina celosvětově vyrobené energie pocházet ze solárních a větrných elektráren, z obnovitelných zdrojů celých 64 % a zbytek z jádra či plynu. Naopak uhelné kapacity se budou rychle utlumovat.

Český klimaticko-energetický plán nevyužívá potenciál obnovitelných zdrojů, tvrdí ekologové

Česká republika má v oblasti OZE podle ekologů rozhodně co dohánět. „Nárůst výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů se od roku 2013 nekonal, naše energetika by v této oblasti potřebovala nabrat nový dech,“ uvedl programový ředitel Svazu moderní energetiky Martin Sedlák.

Česko je podle něj v podpoře obnovitelných zdrojů málo ambiciózní, což se projevuje i v připravovaném klimaticko-energetickém plánu ČR do roku 2030. Ten je zatím jen ve formě návrhu a obsahuje české ambice v oblasti omezování skleníkových plynů, podpoře obnovitelných zdrojů energie, energetické účinnosti apod. Právě v těchto oblastech se totiž ČR společně s dalšími zeměmi EU zavázala k postupnému zlepšování situace.

Dokument připravilo ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) ve spolupráci s ostatními resorty, zejména ministerstvem životního prostředí. Počítá s nižší závislostí na uhlí, ale také s vyšším podílem jaderné energie a obnovitelných zdrojů v celkovém energetickém mixu. Jde zatím jen o plán, který se bude projednávat s Evropskou

Martin Sedlák,
programový ředitel Svazu
moderní energetiky

Nárůst výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů se od roku 2013 nekonal, naše energetika by v této oblasti potřebovala nabrat nový dech.

22,5%

Komora obnovitelných zdrojů energie vypočítala, že pro splnění cílů EU musí Česko zvýšit podíl zelené energie ve své spotřebě minimálně na 22,5 %.

komisí. Finální podoba dokumentu, od něhož se bude odvíjet česká energetická a klimatická politika do roku 2030, by měla být známá do konce letošního roku.

Stanovené cíle by však podle odborníků na obnovitelné zdroje mohly být vyšší. Plán je totiž méně ambiciózní než Státní energetická koncepce z roku 2015. Organizacím Glopolis, Hnutí Duha a dalším se nelíbí především plánovaný podíl obnovitelných zdrojů na spotřebě energie, který dokument vyčíslil na 20,8 %, když závazný cíl celé Evropské unie, který se bude rozpočítávat mezi jednotlivé země, je 32 %. Cíle pro rok 2020, tedy 15procentního podílu OZE, bylo podle MPO dosaženo už v roce 2014.

Pro masivní rozvoj OZE ale nejsou podle exministrů průmyslu a obchodu Marty Novákové v naší zemi vhodné přírodní podmínky, proto se vláda chce zaměřit především na jadernou energetiku, která by v roce 2035 měla tvořit polovinu z celkové výroby i spotřeby elektřiny.

Podle ekologů by však Česká republika měla směřovat ke 24 procentům. Návrh podle nich ani neodpovídá potenciálu ve výrobě obnovitelné energie, který činí zhruba 22 až 28 procent očekávané spotřeby energie v roce 2030, a to i bez započtení nástupu pokročilých biopaliv a dalších nových technologií v dopravě.

Mluvčí MPO Jan Piskáček uvedl, že návrh vnitrostátního plánu ČR vychází z celoevropských cílů, které se při vyjednávání zvýšily, s čímž Česko nesouhlasilo. Pro Českou republiku to podle něj znamená nárůst současného podílu OZE na hrubé konečné spotřebě o 40 procent. „Pro ČR je klíčové na jedné straně zodpovědně přispět k plnění celoevropského cíle poměru pro využití OZE do roku 2030, ale při zachování nákladově efektivního ekonomického modelu, který povede k ochraně spotřebitele a nepřinese neúměrné ekonomické zatížení státu,“ doplnil. Poukázal na to, že se o plánu bude ještě jednat s Evropskou komisí, která může po Česku žádat zvýšení cílů.

Klíčové jsou akumulční baterie

Na ministerstvu průmyslu a obchodu se aktuálně diskutuje také o novele zákona o podporovaných zdrojích energie. Zákon je nyní v připomínkovém řízení a ministerstvo navrhuje, aby výrobci energií z obnovitelných zdrojů po roce 2021 soutěžili o výši provozní podpory v energetických aukcích. V praxi by to mělo probíhat tak, že stát si určí, kolik chce mít například větrných elektráren, a výrobci budou soutěžit o to, kdo dokáže

do sítě dodat požadovaný objem s nejnižší veřejnou podporou.

Kritikům návrhu vadí, že novela nenastavuje dostatečný legislativní rámec pro rozvoj akumulátorů. Po systémové změně využití akumulace dlouhodobě volá například Asociace pro akumulaci energie a baterie (AKU-BAT CZ).

„Dlouhodobě se snažíme vůči ministerstvu a dalším institucím prosadit akumulaci jako technologicky neutrální prvek. V tomto smyslu se také ponese naše připomínky k energetickému zákonu v rámci meziresortního připomínkového řízení,“ doplňuje za asociaci Jan Fousek.

Které obnovitelné zdroje energie jsou nejperspektivnější?

Komora obnovitelných zdrojů energie vypočítala, že pro splnění cíle, podle něhož by podíl OZE na hrubé spotřebě energie v Evropské unii měl v roce 2030 činit 32 %, musí Česko zvýšit podíl zelené energie ve své spotřebě minimálně na 22,5 %.

„Největší perspektivu mají větrné elektrárny. Potenciál lokalit máme, i když vyjmeme chráněná území a národní parky. Větrné elektrárny vyrábějí ze všech obnovitelných zdrojů naprosto nejlevněji,“ konstatuje Martin Bursík, bývalý ministr životního prostředí a poradce Komory obnovitelných zdrojů energie.

Ke splnění cílů by mohly přispět i domácnosti. „Ty mohou instalovat malé fotovoltaické elektrárny na střechy, kotle na biomasu, automatické kotle na pelety, solární termické kolektory nebo tepelná čerpadla. Samozřejmě i kombinace těchto technologií,“ dodává Bursík.

Domácnosti, které mají o elektřinu z obnovitelných zdrojů zájem, ale nemohou ji samy doma vyrábět, si mohou u některých dodavatelů vybrat takzvané zelené tarify, které zaručují, že elektřina pochází z čistých zdrojů. Mezi prvními začala zelenou elektřinu dodávat společnost Nano Energies. Z velkých dodavatelů pak společnost E.ON. Postupem let zelené tarify přibývaly i u dalších firem, jako třeba PRE či ČEZ, na trhu však stále tvoří minimum z celkového počtu produktů.

„Zatím o tyto produkty čeští zákazníci nemají větší zájem a rozhodující je cena, ale i zde se situace může postupně měnit. Mnozí spotřebitelé včetně velkých nadnárodních firem se tím hlásí k ekologické orientaci a vytváří si tak i svou značku,“ konstatuje energetický konzultant Jiří Gavor.